

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2019 жылғы 27 маусымдағы
№ 453 қаулысымен
бекітілген

**«Қарағанды медицина университеті» коммерциялық емес акционерлік
қоғамының 2019 – 2023 жылдарға арналған даму бағдарламасы**

1-тарау. Кіріспе

1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2016 – 2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында денсаулық сақтау саласындағы адами ресурстарды басқарудың тиімділігін арттыру жолдарының бірі медициналық білім беруді, оның ішінде клиникалық практиканы, медициналық білім беру мен ғылыми қызметті біртұтас дамыту арқылы жаңғырту болып табылатындығы белгіленген.

2. Білім беру мен ғылымды интеграциялау процесі білім беру жүйесін жаңғыртудың әлемдік трендіне айналды. Бәсекеге қабілетті мамандарды қалыптастыру және ғылыми сыйымды технологияларды құру мақсатында бірыңғай білім беру және ғылыми-техникалық саясат жүргізу ғылыми және білім беру мекемелерінің зияткерлік әлеуетін жұмылдыру және шоғырландыру арқылы ғана мүмкін болады.

"Қарағанды медицина университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі – "ҚМУ" КеАҚ) зерттеу университеті мәртебесі университетке ғылымның, білім беру және практиканың біртұтастығы арқылы әлемдік деңгейге дейін көтерілуге мүмкіндік береді.

3. "ҚМУ" КеАҚ 2019 – 2023 жылдарға арналған даму бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) негізгі параметрлері осы Бағдарламаға 1-қосымшаға сәйкес "ҚМУ" КеАҚ Бағдарламасының паспортында көрсетілген Бағдарламаның атауы, Бағдарламаны әзірлеу негізі, Бағдарламаны әзірлеушінің атауы, Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, іске асыру мерзімдері мен кезеңдері, қаржыландыру көздері болып табылады.

**2-тарау. "ҚМУ" КеАҚ ағымдағы жай-күйі мен ұзақ мерзімді мақсаттарын
ескере отырып, перспективасын сипаттау**

4. "ҚМУ" КеАҚ инновациялық дамытудың негізгі міндеттері "Қазақстан-2050" стратегиясының бес институционалдық реформасының үшеуін іске асыру болып табылады:

1) ірі халықаралық зерттеу жобаларына белсенді қатысу;

2) елдегі инновациялық қызметті арттыру, ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалатын шығыстарды ұлғайту, бұл Қазақстанды экономикадағы білімге негізделген дамыған елдердің деңгейіне жақындатады;

3) еліміздің негізгі университеттері әлемнің 100 үздік университетінің қатарында болады.

5. Осыған байланысты университеттің инновациялық және зерттеу инфрақұрылымын жетілдіру, ақпараттық ресурстарды дамыту, отандық және шетелдік мамандар мен инвесторларды тарту, халықаралық байланыстарды жандандыру ерекше өзектілікке ие болуда.

6. "ҚМУ" КеАҚ алдағы бес жылға алдына "ҚМУ" КеАҚ-ны ғылым, практика және инновациялар арқылы білім беру қызметін іске асыратын зерттеу университеті ретінде қалыптастыру мақсатын қояды.

Бүгінгі таңда "ҚМУ" КеАҚ-да 2019 – 2021 жылдарға арналған зерттеулердің басым бағыттары анықталды:

1) қоғамдық денсаулықтың негізі ретінде профилактикалық орта;

2) бірқатар маңызы бар ауруларды басқарудағы дербестендірілген тәсіл;

3) отандық өсімдік шикізаты негізінде дәрілік препараттарды әзірлеуге және фармацевтикалық өндіріске енгізуге бағытталған кешенді зерттеулер;

4) егде және кәрілік жастағы медициналық-әлеуметтік проблемалар;

5) медициналық білім беру саласындағы зерттеулер.

7. Тиімді жұмыс істейтін университеттер құру жоғары білікті мамандар мен ғалымдарды тарту арқылы ғана мүмкін болады, ол жалақы төлеуге айтарлықтай шығыстарды талап етеді. "ҚМУ" КеАҚ бұл мәселені өзінің мамандарын жоғары технологиялық өндіріс құру бойынша кешенді жобаларға қатысуға тарту және басқа ЖОО-лармен нәтижелі ынтымақтастықты тиімді дамыту арқылы шешуді көздейді.

8. Зерттеу университеті қызметінің тиімділігін бағалау үшін ЖОО-ның жиынтық бюджетінде ғылымға жұмсалатын шығыстар көлемі, ОПК бірлігіне келтірілген ғылыми зерттеуді бюджеттен тыс қаржыландыру көлемі, ОПК орта жасы, жетекші шетелдік ЖОО-да тағылымдамадан өткен оқытушылардың саны, шақырылған ғалымдардың саны, жас ғалымдарды қолдаудың арнайы бағдарламаларының болуы, инновациялық білім беру технологияларын пайдалану дәрежесі, даярлаудың сұранысқа ие бағыттарының саны, магистратураның және докторантураның деңгейі, жариялымдық белсенділігі, ғылыми қызметтердің нәтижелеріне ресімделген құқықтардың, халықаралық

аккредиттелген бағдарламалардың болуы, шетелдік студенттердің үлесі және жұмыс берушілердің пікірі сияқты көрсеткіштерді ескеру ұсынылады.

9. Академиялық және ғылыми қызметті ырықтандыру үшін "ҚМУ" КеАҚ академиялық еркіндіктің негізгі қағидаттарын іске асыру бойынша күш жұмсайтын болады. Бұл бағыттағы бірінші қадам "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жоғары оқу орындарының академиялық және басқару дербестігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" 2018 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында көзделген іс-шараларды іске асыру болып табылады.

10. Білім беруді жаңғырту шеңберінде "ҚМУ" КеАҚ-да жоғары мектепті ғылыми-техникалық кеңістікке интеграциялау қағидаты іске асырылатын болады. Интеграцияның анағұрлым тиімді нысаны ЖОО-лар мен ғылыми-зерттеу институттарының өзара тығыз іс-қимылы мен бірігуі болып табылады. Қазіргі кезде бірқатар ғылыми және білім беру ұйымдары оларды біріктіру арқылы қайта ұйымдастырылды, 11 ЖОО құрамында 30 ғылыми-зерттеу институты мен ғылыми орталықтар құрылды. "ҚМУ" КеАҚ осы процестегі өзінің лайықты орнын алатынына сенеді.

3-тарау. Бағдарламаның талдамалық және болжамды негіздемесі блогы

3.1. "ҚМУ" КеАҚ қызметінің жай-күйін, негізгі проблемалары мен олардың себептерін талдау

11. Көптеген дамыған елдерде университеттер іргелі ғылымды дамытудың негізгі базасы болып табылады. Бұл ретте университеттерде қолданбалы зерттеулер де жүргізіледі, алайда, әдеттегідей, бұл ірі компаниялардың зерттеу бөлімшелерінің айрықша құзыреті. Ғылыми-зерттеу университеттері – оқыту және ғылыми-зерттеу институттарының симбиозы. Білім беру процесінде екі өзара байланысты процес – іргелі теориялық білімдерді беру және оларды практикада сынау маңызды рөл атқарады, олар білім беру бағдарламаларын әзірлеу кезінде басым мәнге ие болады. Бұл ретте әлемнің зерттеу университеттерінің тәжірибесі ғылыми зерттеулерге басты назар аударатынын көрсетеді. Мамандарды оқытудың және іргелі зерттеулерді жүргізудің дәстүрлі функциялары ғылыми нәтижелерді коммерцияландыру, жаңа технологияларды әзірлеу және өнеркәсіптік сектор мен бизнеске трансляциялау функцияларымен толықтырылады.

12. Зерттеу университеттерінің негізгі сипаттамалары ЖОО бюджетіндегі ғылымның жоғары үлесі, іргелі және қолданбалы зерттеулердің кең спектрін

жүргізу, әлемдік деңгейдегі шетелдік профессорлардың болуы, шетелдік білім алушыларды тарту, аспиранттар санының студенттерден басым болуы, жоғары оқу орнынан кейінгі қайта даярлау және біліктілікті арттыру жүйесінің, дамыған кампус пен инновациялық инфрақұрылымның болуы болып табылады.

13. Филип Дж. Альтбах және Джамил Салми америкалық зерттеу университеттері жұмысының табыстылығы факторларына сараланған қаржыландыру көздерін, жоғары білікті оқытушылар мен ғалымдарды, білім алушылардың интернационалдық және жоғары дарынды контингентін, нормативтік құқықтық базаны қолдайтын нақты анықталған басқару құрылымын жатқызады, онда университеттің инвестициялық саясатын әзірлейтін басшылар командасы жүзеге асыратын университетті "ішкі" басқарудың маңызы зор.

14. Соңғы бес жылда "ҚМУ" КеАҚ ғалымдары Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау, Білім және ғылым министрліктерінің қаражаты есебінен қаржыландырылатын бір ғылыми-техникалық бағдарламаны және гранттық қаржыландырылатын отыздан астам жобаны орындады. 2017 жылдан бері "ҚМУ" КеАҚ-да "Қоғамдық денсаулықты сақтау мақсатында профилактикалық ортаны қалыптастырудың ғылыми негіздерін әзірлеу" ғылыми-техникалық бағдарламасы іске асырылуда. Қазіргі уақытта "Бірқатар мәні бар ауруларды басқарудағы дербестендірілген тәсіл" ғылыми-техникалық бағдарламасы және Білім және ғылым министрлігінің 2018 – 2020 жылдарға арналған гранттық қаржыландырылатын бес жобасы орындалуда.

15. "ҚМУ" КеАҚ 2012 жылдан бастап қоршаған ортаның гигиенасы саласындағы білім беру, зерттеулер мен инновациялар жөніндегі Орталық Азия желісін, проблемалық бағдарланған оқытуды және виртуалды пациенттерді енгізуге бағытталған медициналық білім беру, адамдарды дамыту арқылы білім беру ұйымдарын дамытуға ықпал ету жөніндегі ұлттық орталықтардың өңіраралық желісін құру жөніндегі Одақтың Еуропалық Tempus халықаралық бағдарламасының жобаларын орындады. 2015 – 2017 жылдары шетелдік және қазақстандық әріптестермен бірлесіп Erasmus+ халықаралық бағдарламасының тағы алты жобасын орындау басталды, олардың екеуінде "ҚМУ" КеАҚ үйлестіруші болып табылады.

2015 жылы "ҚМУ" КеАҚ Еуропалық өңірлік В офисінен (EURO) "Халықта антибиотикке төзімділікті тежеу дағдыларын қалыптастыру үшін хабардар болу және іс-шаралар әзірлеу" ғылыми зерттеулерді орындауға грант жеңіп алды.

"ҚМУ" КеАҚ дәрілік заттарды клиникалық сынауларға, оның ішінде халықаралық зерттеулерге белсенді қатысады, түпнұсқалық препараттарды

әзірлеушілердің тапсырысы бойынша клиникаға дейінгі зерттеулерді орындайды.

16. "ҚМУ" КеАҚ SMART, METALL, UTIAP халықаралық көп орталықты зерттеулерді іске асыруға қатысады. Ғылыми ынтымақтастық туралы шарттар шеңберінде Ресей Федерациясы мен Белоруссияның ұйымдарымен және ЖОО-мен Ресейде және шектес елдерде ауруханаішілік инфекциялар қоздырғыштарының клональды құрылымын көпорталықты зерттеу, шартты-патогенді микроорганизмдердің микробқа қарсы препараттарға сезімталдығын бағалау бойынша зерттеулер, Қазақстан мен Ресей Федерациясындағы стрептококк инфекцияларының молекулалық эпидемиологиясы саласындағы зерттеулер сияқты ғылыми жобалар орындалуда.

17. "ҚМУ" КеАҚ-ның ғылыми қызмет бойынша кірісінің үлесі 2013 – 2017 жылдар аралығында 4,5 есеге өсті.

18. Зерттеу сапасын қамтамасыз ету үшін "ҚМУ" КеАҚ-да ғылыми-зерттеу бөлімшелері мен зерттеулерді басқаруды, әдістемелік қамтамасыз етуді және сүйемелдеуді қамтамасыз ететін бөлімшелерді қамтитын дамыған ғылыми инфрақұрылым бар.

"ҚМУ" КеАҚ ғылыми-зерттеу қызметінің инфрақұрылымы мыналардан тұрады:

1) "ҚМУ" КеАҚ-ның оқу ғылыми-практикалық базасы ретінде жұмыс істейтін ғылыми-зерттеу орталығы, оның құрылымына 2012 жылы Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың "Саламатты Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасын іске асыру шеңберінде құрылған ұжымдық пайдаланылатын ғылыми-зерттеу зертханасы, ғылыми-зерттеу санитариялық-гигиеналық зертхана кіреді. Зертханалар заманауи зертханалық жабдықтармен жарақталған. Зертханалардың қызметі меншікті зерттеулерін жүргізуге, аспаптар мен жабдықтарды пайдалануға беруге, отандық ғалымдармен, шетелдік ғылыми ұйымдармен, ЖОО-лармен ғылыми зерттеулерді бірлесіп орындауға бағытталған. Орталықтың құрамына түрлі ғылыми жобалар бойынша және оқу процесінде эксперименталды зерттеулер жүргізу үшін пайдаланылатын жануарларды (ақ егеуқұйрықтарды, ақ тышқандарды, бақаларды) сақтауға арналған виварий кіреді;

2) ғылым бөлімі;

3) ғылыми редакциялау бөлімі;

4) Биоэтика комитеті;

5) Клиникалық сынақтарды бақылау комитеті.

"ҚМУ" КеАҚ-да ғылыми зерттеулер жүргізуді ұйымдастырудағы негізгі буын кафедралар болып табылады, олардың жанында оқу-ғылыми зертханалар жұмыс істейді және магистратура мен PhD докторантура шеңберінде ғылыми кадрларды даярлауды жүзеге асыратын уақытша ғылыми ұжымдар, факультеттер құрылады.

19. 1996 жылдан бері "ҚМУ" КеАҚ-да "Медицина және экология" атты тоқсан сайынғы ғылыми-практикалық журнал шығарылады, онда клиникалық, практикалық, теориялық және эксперименттік медицинаның түрлі проблемалары, денсаулық сақтау ұйымы, тарихы мен экономикасы, экология мен гигиена, медициналық және фармацевтикалық білім беру мәселелері бойынша мақалалар жарияланады. Журнал Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған басылымдар тізбесіне қосылған, Index Copernicus, eLibrary, VseNauki, CyberLeninka, ОАІ халықаралық ақпараттық ресурстарда индекстеледі.

"ҚМУ" КеАҚ ғылыми бөлімшелерді материалдық-техникалық қамтамасыз етуді тұрақты негізде дамытады, ғылыми бөлімшелерді аккредиттеу, зертхана қызметкерлерін зерттеулердің қазіргі заманғы әдістеріне оқыту бойынша жұмыстар жүргізеді.

20. 2016 жылдан бастап "ҚМУ" КеАҚ фармацевтикалық өнімді әзірлеушілерді, зерттеушілерді және өндірушілерді біріктіретін "Фармацевтикалық кластер" консорциумының құрамына кіреді. Кластердің негізгі міндеттері бірлескен ғылыми зерттеулерің нәтижелерін коммерцияландыру, білім беру, ғылым және өндіріс жүйесінде инновациялық белсенділікті арттыру, нәтижелерді кәсіпорындардың өндірістік процесіне енгізу болып табылады.

21. "ҚМУ" КеАҚ Маастрихт университетінің тәжірибесінен алынған әдісті бейімдей отырып, Problem based learning зерттеу оқытуымен біріктірді (research-based learning, RBL). Студенттер оқытудың алғашқы жылдарында "Ғылыми ойлау және дәлелді медицина негіздері" және "Пациент және қоғам" модульдері шеңберінде PBL-RBL тәсілін пайдалану дағдыларына оқытылады және оқытудың үшінші және төртінші курстарында өздерінің меншікті тәуелсіз зерттеу жобаларын орындайды. Осы міндетті тиімді іске асыруды қамтамасыз ету үшін Инновациялық технологиялар трансферті және кәсіби даму орталығы осы саладағы оқытушыларды оқыту курсы бастады және жобаның осы процесті үйлестіретін арнайы командасын құрды. Осылайша білім беру бағдарламасын жаңғырту білім алушылардың ғылыми ойлау қабілетін дамыту үшін білімді, ғылым мен практиканы тығыз интеграциялауға бағытталған.

22. Академиялық еркіндік пен университеттердің дербестігін дамыту – Қазақстандағы жоғары білімді дамытудың тағы бір үрдісі. Қазіргі уақытта "ҚМУ" КеАҚ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау, Білім және ғылым министрліктерінің, Еуропалық университеттер қауымдастығының, медициналық және медициналық емес мектептердің қатысуымен TRUNAK (2017-2020) жобасын үйлестіреді.

23. Осылайша, ғылым мен білім беру қызметінде қол жеткізген жетістіктеріне және инновациялық дамуына қарамастан, "ҚМУ" КеАҚ қызметінің жай-күйін талдау мынадай түйінді проблемаларды көрсетті:

1) мемлекет тарапынан жүйелік базалық қаржыландырудың болмауына және бизнестен немесе басқа да сыртқы көздерден түсетін кірісті тарту жүйесінің дамымауына байланысты университеттің ғылыми қызметінің тұрақты қаржыландырылмауы. Зерттеу университетінің мәртебесі ғылыми қызметті қаржыландыру көздерін саралау деңгейін арттыруға мүмкіндік береді;

2) өндірістік персоналдың жоғары зерттеу әлеуетіне қарамастан, қазіргі уақытта университеттің негізгі қызметі зерттеулер жүргізу емес, білім беру қызметін көрсету болып табылады;

3) персоналдың және жалпы университеттің зерттеу әлеуетін іске асыру үшін жағдайлардың жеткіліксіздігі;

4) университеттің академиялық және басқару дербестігі деңгейінің жеткіліксіздігі қоғамның сын-қатерлері мен әлемдік ғылым мен өндіріс үрдістеріне уақтылы ден қоюға бағытталған басқарудың тұрақты және тиімді моделін құруға мүмкіндік бермейді. Қазақстан Республикасында медициналық білім беру жүйесіндегі ағымдағы реформалардың сипаты осы бағытта даму үшін перспективаны ашады.

3.2. "ҚМУ" КеАҚ ұжымының инновациялық әлеуетін бағалау

24. "ҚМУ" КеАҚ ұжымы жоғары инновациялық әлеуетімен сипатталады.

"ҚМУ" КеАҚ қызметкерлерінің ғылыми қызметі жоғары нәтижелілікке ие. 2013 жылдан бері ғылыми ақпараттың беделді деректер қорында индекстелетін басылымдарда (Web of Knowledge, Scopus) 611 жарияланым жарық көрді. ЖОО ОПК жарияланымдары: The Lancet Infectious, Diseases, Diabetes, International Journal of Infectious Diseases, Journal of Perinatal Medicine, Free Radical Biology & Medicine, FEBS Journal, Placenta, European Journal of Ophthalmology, European Respiratory Journal және басқалар сияқты жоғары рейтингті журналдарда жарияланған. 2017 жылы 2016 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 1,2 есеге артты. 2016 жылы "ҚМУ" КеАҚ қызметкері Thomson Reuters халықаралық

компаниясының "Қазақстанның медицина саласындағы жоғары импакт-факторы бар журналдардағы мақалалары" номинациясындағы "Ғылым көшбасшысы" тәуелсіз халықаралық наградасының иегері болды.

25. "ҚМУ" КеАҚ қызметкерлері соңғы бес жылда ғылыми зерттеулердің нәтижелері бойынша қорғау құжаттарын – 35 патент пен авторлық құқық объектілеріне 557 куәлік алды. 2016 жылы "ҚМУ" КеАҚ балалар табандарының артрогрипоздық деформациясын емдеуге арналған тартқыш құрылғыға Еуразиялық патент алды. "ҚМУ" КеАҚ қызметкерлері "Өнертапқыш әйел" атағымен, "NIFSSOK" республикалық инновациялық бизнес-жоспарлар байқауының дипломымен, "ҚР Инновациялық дамуына қосқан үлесі үшін", "Шапағат-2013 байқауы" дипломымен және инновациялық патент бойынша өнертабысы үшін "Шапағат – 2017" өнертапқыштардың республикалық онлайн-байқауының жеңімпазы (3-ші орын) сыйлығымен марапатталды.

26. "ҚМУ" КеАҚ жас зерттеушілер мен білім алушыларды ғылыми зерттеулерді орындауға тарту бойынша мақсатты саясат жүргізеді. Докторанттар, магистранттар, резиденттер мен студенттер уақытша ғылыми ұжымдардың құрамына белсенді тартылады. 2017 жылы 35 жасқа дейінгі жас зерттеушілер ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындаушылардың жалпы санының 58,5%-ын құрады. Білім алушылардың 20%-дан астамы ғылыми үйірмелердің жұмысына, қаржыландырылатын бағдарламалар мен гранттарды орындауға қатысады, мақалалар мен тезистерді жариялайды, республикалық және халықаралық деңгейлерде баяндамалармен сөз сөйлейді.

"ҚМУ" КеАҚ 2017 жылдан бері "ҚМУ" КеАҚ зерттеушілерін қолдау және ілгерілету мақсатында ҚР ЖОО-да (ERG) кәсіпкерлік білім беруді енгізу жөніндегі Еуразиялық жобаға қатысады.

27. "ҚМУ" КеАҚ ғылыми әлеуетін арттыру, ОПҚ мен білім алушылардың жарияланымдық белсенділігін арттыру, студенттерді ғылыми процеске тарту, жаңа перспективалық ғылыми бағыттарды қолдау және дамыту мақсатында 2016 жылдан бастап жобаларды ЖОО-ішілік гранттық қаржыландыруға конкурстар өткізу практикасы енгізілді. Жалпы сомасы 34052,99 мың теңгеге он төрт грант мақұлданды және орындалуда. Конкурстың қорытындылары бойынша 2019 жылға арналған ғылыми зерттеулерді ЖОО-ішілік қаржыландыруға бес жоба мақұлданды.

28. "ҚМУ" КеАҚ-да интернационалдандырудың негізгі мақсаты білім беру және студенттік өмір саласындағы озық тәжірибеге қол жеткізу үшін тиісті дағдылары бар оқытушылардың санын арттыру есебінен ұзақ мерзімді тиімділікке қол жеткізу болып табылады.

Лунд Университетімен (Швеция) және Пуатье Университетімен (Франция) стратегиялық әріптестік шеңберінде 2017 жылы "ҚМУ" КеАҚ-ның он бес қызметкері ғылыми зерттеу саласында оқуға және біліктілігін арттыруға жіберілді. Медицина және биология саласындағы бірлескен ғылыми жобаларды дайындау бойынша жұмыстар жүргізілуде. Лунд университетімен бірлесіп әзірленген Split PhD бағдарламасы бойынша "ҚМУ" КеАҚ екі докторанты оқуда. 2018 жылғы шілдеде "ҚМУ" КеАҚ оқытушысына Франция Үкіметінің "Абай – Верн" бағдарламасы бойынша Пуатье Университетінің (Франция) PhD докторантурасында оқуға стипендия берілді.

3.3. Еңбек нарығының кадрларға қажеттілігінің өзгеру үрдісінің болжамы

29. "ҚМУ" КеАҚ өз қызметінде еңбек нарығындағы өзгерістер үрдістерін ескереді. Ол үшін білім беру, ғылым мен практиканың біртұтастығын дамыту үшін қажетті жағдайлар жасалуда. Әлемдік үрдістерге сәйкес жұмыс берушілер студенттерді әрі қарай жұмысқа толық орналастыру мақсатында ЖОО бітіргенге дейін кәсіпорнының қызметімен және еңбек шарттарымен таныстыруға тартуға ниет білдіреді. Бұл ретте бүкіл өмір бойы оқу арқылы нақты еңбек шарттарына бейімделуге қабілетті кең бейінді мамандар анағұрлым сұранысқа ие болады. Ол үшін университет ақпараттық ресурстардың ашық ортасын құрады және өмір бойы оқуға деген қажеттіліктің орнын толтыруға мүмкіндік беретін ашық онлайн курстарын белсенді ілгерілетумен айналысады.

30. Басқа да жаһандық үрдістер заманауи өндірісті автоматтандыру және роботтау әсерінен қалыптастырылған төмен білікті мамандарға деген қажеттілікті қысқарту және жоғары білікті еңбектің рөлін жоғарылату болып табылады. "ҚМУ" КеАҚ магистратура, резидентура мен докторантурадағы жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын кеңейте, сондай-ақ қоғамның талаптарына сәйкес келетін жаңа бағдарламалар аша отырып, осы қажеттілікті белсенді түрде қанағаттандыруды жоспарлайды.

31. "ҚМУ" КеАҚ зерттеу университетін дамыту шеңберінде білім алушыларда мәндік сала туралы тұтас фрагменттелмеген түсінігі бола отырып, ақпараттың үлкен көлемін өңдеуге, оның ішінде маңызды ақпаратты бөліп алуға және заманауи ғылым әлеміне бағдарлану қабілеттіліктерін дамытуға ерекше назар аударылатын болады.

4-тарау. Бағдарламаның пайымы

32. "ҚМУ" КеАҚ пайымы ғылым, практика және инновациялар арқылы білім беру іс-шараларын іске асыру болып табылады.

"ҚМУ" КеАҚ даму бағдарламасын іске асыру қазақстандық ғылым мен білімді халықаралық тануға, жоғары білікті кадрларды даярлауға, оларда инновациялық мәдениетті қалыптастыруға, ғылыми зерттеулердің сапасы мен көлемін, зерттеуге арналған ішкі шығыстардағы бюджеттен тыс қаражаттың үлесін, зерттеу саласын коммерцияландыру деңгейін арттыруға, ЖОО-ның кадрлық әлеуетін дамытуға ықпал ететін болады.

5 -тарау. Бағдарламаның миссиясы

33. Университеттің зерттеу инфрақұрылымын жетілдіру, отандық және шетелдік мамандар мен инвесторларды тарту, халықаралық байланыстарды жандандыру.

6-тарау. Бағдарламаның стратегиялық блогы

6.1. Қазақстанның жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесіндегі "ҚМУ" КеАҚ-ның орны мен рөлі

34. 1950 жылы құрылған "ҚМУ" КеАҚ Қазақстанның денсаулық сақтау жүйесі үшін білікті кадрлар даярлау жөніндегі жетекші медициналық ЖОО болып табылады, білім беру, ғылыми және емдеу-диагностикалық қызметтерді көрсету саласында жоғары беделге ие, Қазақстанның медициналық ЖОО арасында ұлттық рейтингісі жоғары.

"ҚМУ" КеАҚ ДДҰ мен Дүниежүзілік Медициналық білім беру Федерациясының "Авиценна" медициналық мектептерінің директориясына енгізілді. ЖОО Еуропа медициналық білім беру қауымдастығының (AMEE), Медициналық білім беруді зерделеу жөніндегі қауымдастықтың (ASME), Еуропалық жүйедегі биомедицина және денсаулық сақтау саласындағы PhD қорғау жөніндегі ұйымның (ORPHEUS), Еуропалық Университеттер қауымдастығының (EUA), Азия және Тынық мұхит өңіріндегі университеттік мобильділік ұйымының (UMAP), Халықаралық білім беруді дамыту қауымдастығының (IADE), Қазақстан Республикасының ЖОО-лары қауымдастығының, Азия медициналық білім беру қауымдастығының (AMEA), Академиялық адалдық лигасының мүшесі болып табылады.

35. "ҚМУ" КеАҚ – 2005 жылы білім беру, ғылыми және клиникалық қызметтің NQA – UK (Ұлыбритания), NQA – Russia сертификаттау органының 9001 сериялы ИСО халықаралық стандартының талаптарына сәйкестігіне сапа менеджменті жүйесінің сертификаттауынан сәтті өткен ҚР бірінші медициналық ЖОО. 2015 жылы SGS (Швейцария) сертификаттау органында

сертификаттаудан өтті. 2016 жылы денсаулық сақтау саласында бірінші санат бере отырып, стационарлық көмек көрсететін медициналық ұйымдар үшін аккредиттеу стандарттарына сәйкестігіне аккредиттеуден өтті.

36. 2010 жылы "ҚМУ" КеАҚ университетті институционалдық аккредиттеуден өтті, 2011 жылы ғылыми және ғылыми-техникалық қызметке арналған субъект ретінде университетті аккредиттеу туралы куәлік алды. 2017 жылы білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі тәуелсіз агенттікте білім беру бағдарламаларын мамандандырылған аккредиттеу бойынша постмониторингтен (2014ж, 2016ж.), сондай-ақ ЖОО институционалдық аккредиттеу бойынша постмониторингтен өтті.

37. 2017 жылы университет ИСО 9001 халықаралық стандартының жаңа нұсқасына, сондай-ақ сертификаттық аудитке ("Русский регистр" сертификаттау қауымдастығы (Ресей)) өтті. 2018 жылы "ҚМУ" КеАҚ білім беру бағдарламаларын мамандандырылған аккредиттеуден өтті (НААР).

2017 жылы ЖОО-ның симуляциялық бағдарламасын AMEE аккредиттеу комитеті ASPIRE "Excellence simulation-based healthcare education" наградасымен атап өтті. 2018 жылы "ҚМУ" КеАҚ Практикалық дағдылар орталығы SESAM аккредиттеу органы таныған Еуропаның симуляциялық орталықтарының тізіміне және SSH аккредиттеу органының симуляциялық орталықтарының Халықаралық директориясына кірді. Осы жылы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Фармация комитетінің тиісті клиникалық практика стандартына (GCP) сәйкестікке сертификаттаудан өтті.

38. 2018 жылы ЖОО білім беру бағдарламалары рейтингінде "ҚМУ" КеАҚ "Атамекен" Қазақстан Республикасының ұлттық кәсіпкерлер палатасы үшін "Жалпы медицина" және "Стоматология" мамандықтары бойынша 1-ші орын, "Қоғамдық денсаулық сақтау" және "Фармация" мамандықтары бойынша 2-ші орын, "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша 3-ші орын алды.

Сол жылы "ҚМУ" КеАҚ Quasquarelli Symonds сарапшылары жүргізген QS Stars рейтингінде үш жұлдыз мәртебесін алды.

"ҚМУ" КеАҚ ҚР ЖОО-ларында кәсіпкерлік білім беруді енгізу жөніндегі Еуразиялық жобаға енгізілген алғашқы медициналық ЖОО.

6.2. "ҚМУ" КеАҚ академиялық саясаты

39. "ҚМУ" КеАҚ академиялық жұмысын тиімді ұйымдастыру және басқару мақсатында инновациялық білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және олардың сапасын бағалауға мүмкіндік беретін ЖОО әзірлеген академиялық саясатты ұстанады. Бұл ретте "ҚМУ" КеАҚ "Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жоғары оқу орындарының академиялық және басқару

дербестігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" 2018 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында көзделген академиялық еркіндіктің негізгі қағидаттарын іске асыруға күш-жігерін салады.

"ҚМУ" КеАҚ-да академиялық саясатты айқындау үшін алқалы басқару органдары жұмыс істейді. Жоғары алқалы орган "ҚМУ" КеАҚ ректоры басқаратын Ғылыми кеңес болып табылады. Ғылыми кеңестің құрамына проректорлар, декандар, кафедра меңгерушілері, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, жетекші профессорлар, облыстың студент жастары мен денсаулық сақтау ұйымдарының өкілдері кіреді.

40. "ҚМУ" КеАҚ-да оқу-әдістемелік жұмыстың негізгі бағыттарын үйлестіру, сапасын қамтамасыз ету және білім беру процесіне инновациялық технологияларды енгізу үшін "ҚМУ" КеАҚ-да Академиялық кеңес жұмыс істейді. Академиялық кеңестің төрағасы оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор болып табылады. Академиялық кеңестің құрамына проректор, декандар, декандардың орынбасарлары, білім беру бағдарламалары жөніндегі академиялық комитеттердің төрағалары, жетекші оқытушылар мен студенттер кіреді. ОПҚ мен студенттер академиялық комитеттерге мүшелік арқылы білім беру қызметінің негізгі бағыттарын қалыптастыруға қатысып, білім беру бағдарламаларының мазмұны мен сапасына ықпал ете алады.

"ҚМУ" КеАҚ жалпы медицинаны, стоматологияны, қоғамдық денсаулық сақтауды, фармацевтика, мейіргер ісін, фармацевтикалық өндіріс технологиясын, білім берудің барлық деңгейлеріндегі биологияны қоса алғанда, Қазақстандағы денсаулық сақтау жүйесімен байланысты барлық мамандықтар бойынша оқытуды ұсынады.

41. "ҚМУ" КеАҚ бакалавриаттың 7 бағдарламасы, магистратураның 7 бағдарламасы, докторантураның 4 бағдарламасы және резидентураның 26 бағдарламасы бойынша оқытады. Бұдан басқа, денсаулық сақтау және білім беру қызметкерлерін 52 мамандық бойынша қосымша оқыту жоспарлануда. 2018 – 2019 оқу жылында "ҚМУ" КеАҚ-да техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламалары бойынша 247 студент, бакалавриат бағдарламасы бойынша 6607 студент, 103 магистрант, 73 докторант және 396 резидент оқиды. Халықаралық медицина факультетінде шетелдерден келген 1112 студент білім алуда. 2017 – 2018 оқу жылы қосымша білім беру бағдарламасы бойынша 1500 тыңдаушы оқудан өтті.

42. ЖОО құндылықтарының бірі оның инновациялық қызметті, жаңа технологияларды енгізу мен әзірлеуді, оқу бағдарламаларын қайта құру,

медициналық білім беру әлеуетін кеңейту және интернационалдандыру арқылы ғылымды, білім беру мен медицинаны интеграциялауды ұстануы болып табылады.

43. Қазақстанның білімді интеграциялауға бағдарланған бағытты таңдағанын ескере отырып, интернационалдандыру "ҚМУ" КеАҚ-ның маңызды бағыты болды. ЖОО-да интернационалдандыру көздері халықаралық құжаттар (Еуропадағы медициналық білім беру қауымдастығының нұсқаулығы, Дүниежүзілік медициналық білім беру федерациясының стандарттары және басқалар), медициналық білім беру саласындағы халықаралық іс-шаралар, оқытушылар мен студенттердің академиялық мобильділігі, әлемнің жетекші университеттерімен стратегиялық әріптестік, Еуропалық комиссия қаржыландыратын Erasmus+ жобаларына қатысу болып табылады. Халықаралық сарапшылар студенттер мен ОПК оқыту үшін, сондай-ақ оларды басшылық лауазымдарға тағайындау арқылы "ҚМУ" КеАҚ қызметін тікелей басқару үшін шақырылады.

44. Оқу жоспарын жаңғырту және белсенді оқыту ePBLnet (2012 – 2015) жобасын іске асырудың, "ҚМУ" КеАҚ-да Tempus бірінші жобасына қатысудың басталуымен байланысты. Жоба проблемалық бағдарланған оқыту (PBL) жолымен виртуалды пациенттерді енгізу арқылы медицинаға оқытудың алғашқы жылдарында оқу бағдарламасын интеграциялаудың негізін салды. Бұл қызмет Erasmus+ "Медициналық қателерді болдырмау үшін оқыту" (TAME, 2015 – 2018 жж.) жобасының шеңберінде жалғасты, оның негізгі компоненті жоғары курстар студенттері үшін клиникалық білім беру және медициналық қателердің профилактикасы болып табылады.

Қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы оқу бағдарламасын әзірлеу CANERIEH (2012 – 2015 жж.) жобасында PhD бағдарламасының элементін құрудан басталды. Қазақстанда қоршаған орта гигиенасы саласындағы зерттеулерге жәрдемдесу үшін екі қоршаған орта гигиенасы орталығы құрылды. Жобаны іске асыру Қазақстан және басқа әріптес елдер үшін қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы магистрлік бағдарламаны реформалауға бағытталған басқа TUTORIAL (2016 – 2019) жобасында логикалық жалғасын тапты.

45. Адами ресурстарды дамыту және факультеттердің әлеуетін арттыру PEOPLE (2014 – 2016 жылдар) жобасында көзделген. Жоба портфель жоспарларының шеңберінде медицина мұғалімдерінің құзыреттерін және персоналды дамытуға бағытталған. CASEU (2015 – 2018 жылдар) жобасының шеңберінде студенттердің, қызметкерлер мен оқытушылардың халықаралық

академиялық мобильділігі басталды. Бұл қазақстандық және еуропалық университеттер арасындағы тығыз байланыстар мен мобильділік лектерін орнатуға мүмкіндік берді. WELCOME жобасы шеңберінде (2016 – 2019 жылдар) саны "ҚМУ" КеАҚ-да 1100-ден астам адамды құрайтын шетелдік студенттер үшін бейімдеу орталығы ашылды. Жоғары білім берудегі мейіргер ісін дамыту бағдарламасы тағы бір ProInCa (2017 – 2020) халықаралық жобасының басты назарында. Жобаның мақсаты тек білім беру аспектілерін және оқу бағдарламаларын түрлендіруді қарау ғана емес, сонымен қатар мейіргерлер белсенді рөл атқаратын денсаулық сақтаудың қолданыстағы жүйесіне әсер ету болып табылады.

46. Қазіргі уақытта "ҚМУ" КеАҚ Лунд университетімен (Швеция), Пуатье университетімен (Франция), Лондон Әулие Георгий университетімен (Ұлыбритания), Вильнюс университетімен (Литва) әріптестік келісімдерін жасасты. Бұл әріптестіктердің негізгі мақсаты – Университетті корпоративтік басқаруды жаңғырту, жалпы медицина, қоғамдық денсаулық сақтау, биомедицина және мейіргер ісі саласында оқыту үшін оқу бағдарламасын әзірлеу, факультеттің зерттеулер мен медициналық білім беру саласындағы әлеуетін арттыру және кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесу.

47. Инновацияларды енгізудің табысты тәжірибесінің арқасында "ҚМУ" КеАҚ-да Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің қолдауымен Қазақстанның барлық медицина университеттеріне табысты жобалардан білім, дағды мен техникалық тәжірибені беру үшін Инновациялық технологиялар трансферті және кәсіби даму орталығы ашылды. Орталық қазіргі уақытта оқу бағдарламасын әзірлеу, медициналық білім беруді жаңғырту және ЖОО-ны білім беру қызметі саласында дамыту кілті болып табылады. Осы "білім орталығы" интернационалдандыру нәтижелерін барлық қазақстандық медицина университеттеріне беру үшін пайдаланылатын болады. Трансферт орталығының бағдарламасы жаттықтырушыларды оқыту моделіне негізделген. Әдетте, Erasmus+ жобаларының шеңберінде халықаралық әріптестер жергілікті жаттықтырушыларға оқыту жүргізеді, олар өз кезегінде басқа медициналық ЖОО-лар мен колледждерден жаттықтырушыларды оқытады.

Проблемалық бағдарланған және интеграцияланған оқыту 2017 жылы реформаланған оқу бағдарламасының ажырамас бөлігі болды. Осылайша, оқытудың түпкілікті нәтижелері мен құзыреттеріне негізделген интеграцияланған оқу бағдарламасына толық көлемде көшу үшін келесі логикалық қадам жасалды.

48. "ҚМУ" КеАҚ-да оқу орнын заманауи технологиялармен қамтамасыз етуге үлкен назар аударылуда. Халықаралық тәжірибе мен білімді пайдалана отырып, "ҚМУ" КеАҚ үшін симуляциялық оқыту енгізу жөніндегі негізгі әріптес ретінде Майами Университеті Медицина мектебінің Медициналық білім беру саласындағы зерттеулер жөніндегі Гордон орталығы (GCRME) болып табылады. GCRME халықаралық нұсқаулары мен тәжірибесі симуляциялық орталықтың қызметін құру, басқару және дамыту үшін базалық білім берді. Қазіргі уақытта Практикалық дағдылар орталығында жалпы ауданы 1300 шаршы метр, 401 тренажері бар 43 оқу бөлмесі бар, олар оқушыларға медицинаның кез келген саласында практикалық дағдыларды меңгеруге мүмкіндік береді. Орталық жыл сайын 7000-нан астам студент пен 400-ден астам денсаулық сақтау қызметкерін тартады және 25000 сағаттан астам оқу сабақтарын өткізеді. Студенттердің нақты пациенттермен байланыста болу мүмкіндігінің болуына қарамастан, "ҚМУ" КеАҚ стандартталған пациенттерді даярлау бағдарламасын енгізе бастады. 2017 жылы "ҚМУ" КеАҚ-да симуляциялық білім беру сапасы "ASPIRE to Excellence" Еуропадағы медициналық білім беру қауымдастығының "симуляциялық технологиялар" номинациясында беделді наградасымен атап өтілді.

49. Жаңа білім беру бағдарламаларының енгізілуімен және заманауи сын-көтерлер мен Литва, Швеция, Испанияның медициналық білім берудің халықаралық тәжірибесін ескере отырып, 2018 жылы "ҚМУ" КеАҚ-да ұйымдастыру құрылымын қайта құрылымдау жүргізілді, ол:

1) базалық пәндерді оқытуға интеграцияланған тәсілді ұйымдастырушылық қамтамасыз етуді;

2) "студентті эстафета бойынша беру" практикасын жоюды және бакалавриат деңгейінен резидентура деңгейіне дейін оқыту траекториясын құруға модульдік тәсілді қамтамасыз етуді;

3) оқылатын пәндердің көлемі шамалы туыстас кафедраларды біріктіруді қамтиды.

50. Көрсетілген қағидаттарға сүйене отырып, жаңа ұйымдастырушылық құрылым 4 мектептен (медицина, стоматология, қоғамдық денсаулық және фармация, мейіргер білімі), халықаралық медицина факультетінен, Физикалық денсаулық орталығынан, кафедралардан тұрады, олар тиісті мамандандыру бойынша департаменттерге біріктірілген. Қолданыстағы білім беру бағдарламаларына білім беру процесін оңтайландыруға және оқыту процесін дербестендіруге мүмкіндік беретін өзгерістер енгізілген.

6.3. «ҚМУ» КеАҚ инновациялық әлеуетін дамыту және оның жетістігі

51. Университеттің инновациялық әлеуетін дамытудың негізгі көрсеткіші идеяларды қалыптастырып, білімнің жаңа саласын құратын серпінді және табысты ғылыми қоғамдастықты қалыптастыру арқылы зерттеулер саласындағы көшбасшылық болып табылады.

Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін "ҚМУ" КеАҚ мынадай стратегияларды іске асыруды жоспарлауда:

52. "ҚМУ" КеАҚ қойылған мақсаттарды іске асыру үшін мынадай стратегияларды орындауды қамтамасыз ететін болады:

1-стратегия – "Сапа және академиялық көшбасшылық".

"ҚМУ" КеАҚ өзін ұлттық және халықаралық көшбасшы ретінде көрсете отырып, зерттеулерде академиялық көшбасшылыққа қол жеткізу үшін жүйелі тәсілді пайдаланады. Бұл ретте негізгі екпін ғылым, білім мен тәжірибенің үштұғырлығына құрылған және олардың қоғамға қосқан үлесі бойынша қызмет нәтижелерін бағалай отырып, зерттеу ортасын құруға жасалады. Сапаны қамтамасыз ету жүйесі "ҚМУ" КеАҚ барлық қызмет түрлеріне енгізілуде. Сапаны бағалау тұрақты, алқалы және халықаралық және тәуелсіз сарапшылардың қатысуымен жүргізіледі. Осы бағдарлама жоғары сапаға және оған қолайлы жағдай жасауға ықпал ететін процестерді нығайту үшін нұсқаулық болып табылады. Зерттеулердің серпінді жетістіктері мен білім беру сапасы арасындағы тікелей өзара байланысты болудың халықаралық танылған фактісі қазіргі білім беру жүйесінің шеңберінде ғылыми-бағдарланған оқыту әдісін енгізуге негізделген академиялық көшбасшылық моделін құру бойынша жұмыс істеу қажеттілігіне алып келеді. Зерттеу университетінің мәртебесі бұл құқықты практикада іске асыруға мүмкіндік береді.

Осы стратегияға қол жеткізу үшін "ҚМУ" КеАҚ мыналарды жоспарлайды:

1) "ҚМУ" КеАҚ ғылым мен білімді интеграциялауға ұмтылады;

2) білім беру сапасы барлық деңгейлерде енгізілетін болады және алқалы түрде, сондай-ақ халықаралық сарапшылардың қатысуымен бағаланатын болады;

3) білім беруді жүйелі бағалау үшін модель жасалады.

53. 2-стратегия – "Зерттеушілердің әлеуетін арттыру".

Аса маңызды стратегиялық міндет – ЖОО-лардың зерттеушілерін оқыту. "ҚМУ" КеАҚ-тың "Қазақстан-2050" стратегиясында белгіленген мақсаттарға сәйкес зерттеушілердің кадрлық құрамын қалыптастыруы қажет. Зерттеушілерді оқыту – институционалдық мәдениет құру мақсатында студенттерден бастап аға

ғылыми қызметкерге дейінгі зерттеу қызметін үйлестіруді жақсарту үшін білім берудің әртүрлі деңгейлері біріктірілген ұзақ мерзімді перспектива.

"ҚМУ" КеАҚ-тың стратегиялық әріптес – Лунд университетімен және басқа да беделді ЖОО-лармен (Барселона менеджмент жоғары мектебі, Порто университеті, Вильнюс университеті және Пуатье Университеті) бірлесіп іске асырылатын магистратура және докторантура бағдарламалары арқылы зерттеушілерді оқытудың жақсы тәжірибесі бар.

54. "ҚМУ" КеАҚ еуропалық университеттермен және бүкіл әлем бойынша университеттермен ынтымақтастықта зерттеулер жүргізуге қабілетті профессорларды тарту үшін белсенді жұмыс істейді. Одан әрі профессорлар өздерінің білімі мен тәжірибесін "ҚМУ" КеАҚ-ға береді, сөйтіп ғылымның одан әрі дамуына кепілдік бере отырып, жаңа зерттеушілерді оқытуға ықпал етеді, сондықтан PhD және докторантурадан кейінгі дәрежені берудің "ҚМУ" КеАҚ үшін іргелі мәні бар.

55. "ҚМУ" КеАҚ қызметі мынадай міндеттерге қол жеткізуге бағытталатын болады:

- 1) барлық деңгейдегі білім беру мен зерттеулерді үйлестіру;
- 2) қызметкерлердің арасында зерттеуші студенттердің, халықаралық мобильділікке қатысушылардың санын ұлғайту;
- 3) кадрлық әлеуетті дамыту үшін жүйе құру;
- 4) докторантурадан кейінгі бағдарламаны ашу;
- 5) білім беру/зерттеу бағдарламаларының санын ұлғайту – биоинженерия мектебін ашу.

56. 3-стратегия – "Инфрақұрылым".

Зерттеулерде академиялық көшбасшылық пен сапаға қол жеткізу үшін "ҚМУ" КеАҚ-ның тиісті және қолжетімді зерттеу инфрақұрылымы болуы тиіс. Ол объектілерді, жабдықты, бағдарламалық қамтамасыз етуді, кітапханаларды, сыртқы дерекқорларға қолжетімділікті және басқаларды қамтиды. Жақсы зерттеу инфрақұрылымы ұлттық және халықаралық деңгейдегі ынтымақтастықты нығайтуға мүмкіндік береді, бұл жалпы Қазақстанның, сондай-ақ "ҚМУ" КеАҚ-ның әлемдік қауымдастықпен интеграциясы мен ғылымын дамыту үшін үлкен маңызға ие. "ҚМУ" КеАҚ қазіргі әлеуетті инвестициялай отырып және жаңа бастамаларды есепке ала отырып, өзінің зерттеу инфрақұрылымын дамыту үшін белсенді жұмыс істейтін болады, Еуропалық Одақтың Horizon 2020 зерттеу бағдарламасына қатысуды қамтамасыз ете отырып, заманауи зерттеу технологияларын енгізеді, ғылым,

технологиялар мен өнеркәсіп арасындағы өзара іс-қимылды және басқаларды нығайтады.

"ҚМУ" КеАҚ сапалы зерттеулер жүргізу үшін ғылыми инфрақұрылымды дамытатын болады.

"ҚМУ" КеАҚ өз қаражатын белсенді инвестициялайтын, сондай-ақ өнеркәсіптік сектормен және Үкіметпен әріптестік қатынастарды нығайту арқылы сыртқы қаржыландыруды тартатын, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастықты дамытатын болады.

57. 4-стратегия – "Зерттеу жобалары".

"ҚМУ" КеАҚ тарихи перспективасы тұрғысынан ғылымды дамытудың бастапқы сатысында тұр. "ҚМУ" КеАҚ денсаулық сақтау саласындағы ғылымдағы көшбасшылыққа қол жеткізу үшін прогресті жеделдетуді жалғастыруы үшін бағыттар мен зерттеу жобаларын таңдау бойынша стратегиялық шаралар қажет. "ҚМУ" КеАҚ-ның бұл бағыттағы саясаты ғылымды технологиялармен және бизнеспен біріктіретін инновациялық, ашық, пәнаралық және транспәндік зерттеу жобаларын іздейтін зерттеулердің негізгі бағыттарын зерделеу мен дамыту болып табылады. "ҚМУ" КеАҚ ұзақ мерзімді халықаралық жобалардың бір бөлігі болуға ұмтылады, ал ынтымақтастық білім алмасу альянстарын құру арқылы озық биомедицинадағы инновациялық және нарықтық зерттеулерді кеңейтуге ықпал етеді.

"ҚМУ" КеАҚ:

1) қызығушылық тудыратын және ұлттық, өңірлік немесе халықаралық деңгейде басым болып табылатын зерттеулер саласын айқындайды;

2) ғылымды технологиялармен және бизнеспен біріктіретін инновациялық, ашық, пәнаралық және транспәндік зерттеу жобаларын іздестіруді жүргізеді;

3) бірлескен ұзақ мерзімді жобалар, конференциялар, жазғы мектептер және басқалар арқылы ғылым саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамытатын болады.

58. 5-стратегия – "Зерттеудің маңыздылығы".

"ҚМУ" КеАҚ-ның алған нәтижелері ғылым мен қоғам үшін үлкен маңызға ие болады. Сондықтан "ҚМУ" КеАҚ-ның зерттеулері ұлттық және халықаралық деңгейде тартымдылықтың жоғары деңгейіне ие болуы тиіс. "ҚМУ" КеАҚ зерттеу қызметін ілгерілету және оның нәтижелері қоғамды, бизнесті дамыту, елді ілгерілету үшін құндылығы мен маңыздылығын көрсетеді.

Атап айтқанда, "ҚМУ" КеАҚ үшін зерттеу қызметінің нәтижелерін жариялау және ұсыну оның талантты студенттер мен зерттеушілерді тартудың, зерттеу

жобалары мен ресурстарын іздеудің, стратегиялық әріптестермен және басқалармен ынтымақтастықтың тартымдылығын арттыруға ықпал етеді.

"ҚМУ" КеАҚ-ның:

1) ЖОО зерттеушілерінің, профессорларының, студенттері мен қызметкерлерінің "ҚМУ" КеАҚ-да жүргізілетін зерттеулердің маңыздылығы және оның халықаралық рейтингке әсері туралы хабардар болуын арттыруы;

2) барынша ауқымды аудиторияға өз жұмысын және зерттеу әдістерін жеткізу қабілетін көрсететін зерттеушілерді көтермелеуі және ынталандыруы, осылайша, жалпы алғанда зерттеулерге және "ҚМУ" КеАҚ-да жүргізілетін зерттеулерге назар аударуы;

3) ғылыми ақпарат үшін ішкі ақпараттық жүйені және ғылым саласындағы ішкі коммуникациялық іс-шараларды әзірлеуі күтілуде.

59. 6-стратегия – "Интернационалдандыру және жаһандану".

Қазақстанның Болон процесіне қатысуы 2010 жылғы наурызда "ҚМУ" КеАҚ-ның білім мен ғылымды жаһандық жүйеге интеграциялау бойынша реформаларды жүзеге асыруына мүмкіндік берді. "ҚМУ" КеАҚ-да халықаралық тәжірибесі мол және бүкіл әлем бойынша кең байланыс желісі бар жоғары білікті кадрлар жұмыс істейді.

Ғылыми ұйымдармен ынтымақтастық туралы халықаралық келісімдер "ҚМУ" КеАҚ студенттерін PhD-ға оқыту, оларды өзара іс-қимылға қабілетті зерттеушілер ретінде даярлау үшін тиімді құрал болды. Зерттеушілер мен профессорлардың сапарларын ілгерілету жалпы перспективаны аша отырып және жаһандық жоғары білім беру мен зерттеулер қоғамдастығының бір бөлігі бола отырып, "ҚМУ" КеАҚ студенттері мен қызметкерлерінің арасындағы ашықтықтың динамикалық ахуалын қамтамасыз етеді.

60. Негізгі академиялық және халықаралық қаржы субъектілерімен ынтымақтастық нығайтылатын болады.

"ҚМУ" КеАҚ зерттеушілеріне халықаралық зерттеу жобалары мен іс-шараларға қатысу ұсынылады.

"ҚМУ" КеАҚ Horizon-2020 бағдарламасы мен басқа да халықаралық зерттеу бағдарламаларының шеңберінде еуропалық зерттеу консорциумдарына өзінің қатысуын кеңейтуге ұмтылатын болады.

"ҚМУ" КеАҚ зерттеушілердің еуропалық және басқа да халықаралық жобаларға қатысуына көмек көрсететін құзыретті мамандарды даярлау үшін жұмыс істейтін болады.

6.4. «ҚМУ» КеАҚ ғылыми-техникалық әзірлемелерін коммерцияландыру

61. "ҚМУ" КеАҚ қызметінің басым бағыттарының бірі ғылыми-технологиялық әзірлемелерді коммерцияландыру және табыс алу болып табылады. Коммерцияландыруды ілгерілету университет кадрлары мен білім алушыларының кәсіпкерлік құзыреттіліктерін дамытуға, инновациялық жобалармен жұмыс істеуге, дамыған зерттеу инфрақұрылымының және әріптестік қарым-қатынастың болуына, сондай-ақ университеттің жоғары имиджіне ықпал ететін болады.

7-тарау. Бағдарламаның мақсатына қол жеткізу жолдары

62. Бағдарламаның мақсаты – "ҚМУ" КеАҚ-ның білім беру, ғылыми-зерттеу базасын интеграциялау және дамыту арқылы оны әлемдік деңгейдегі зерттеу университеті ретінде қалыптастыру.

Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін мынадай міндеттер іске асырылатын болады:

63. 1-міндет. Білім мен ғылымды интеграциялау

Зерттеу университеті басымдықтарының бірі ғылым мен білімді интеграциялауды қамтамасыз ететін зерттеу ортасын құру болып табылады. Бакалавриат деңгейінен бастап ғылыми бағдарланған білім беру бағдарламаларын әзірлеу оқытушылардың басшылығымен білім алушылардың ғылыми зерттеулер жүргізуге белсенді қатысуына мүмкіндік береді. Мұндай тәсіл ғылыми-техникалық кеңістікте еркін бағдарланатын бәсекеге қабілетті мамандарды қалыптастыруға ықпал етеді.

64. 2-міндет. Университеттің ғылыми-инновациялық инфрақұрылымын дамыту

Стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін "ҚМУ" КеАҚ-ның инновациялық және қолжетімді зерттеу инфрақұрылымы болуы қажет. Инфрақұрылымды қазіргі әлеуетті инвестициялау арқылы және жаңа бастамалардың көмегімен заманауи зерттеу технологияларын енгізуге, ғылым, технологиялар мен өнеркәсіп арасындағы өзара іс-қимылды нығайтуға мүмкіндік береді.

65. 3-міндет. ОПК кәсіби дамыту

Зерттеу университетінің ұзақ мерзімді перспективасы жетекші университеттермен және ғылыми ұйымдармен ынтымақтастықта ғылымды ілгерілетуге ықпал ететін зерттеушілердің кадрлық құрамын даярлау, оларды кәсіби дамыту болып табылады.

66. 4-міндет. Халықаралық ынтымақтастық пен әріптестікті кеңейту.

Маңызды стратегиялық бағыт ретінде халықаралық ынтымақтастық пен әріптестікті кеңейтудің шеңберінде озық әлемдік тәжірибені тарту "ҚМУ" КеАҚ-тың жоғары білім мен зерттеулердің жаһандық қоғамдастығының бір бөлігі болуына мүмкіндік береді.

8-тарау. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелер

67. Көптеген жылдар бойы "ҚМУ" КеАҚ Қазақстан дамуының стратегиялық мақсаттарына бейілділігін көрсетеді және тиісті міндеттерді орындау үшін өз әлеуетін пайдаланады. Зерттеу университетінің ресми мәртебесін алу "ҚМУ" КеАҚ-ның білім беру және ғылыми-зерттеу әлеуетін одан әрі жетілдіруге ықпал етеді, оның отандық және әлемдік зерттеу қоғамдастығындағы орнын нығайтады, қаржыландыру және бүкіл әлем бойынша ғылыми-зерттеу ұйымдарымен ынтымақтастық үшін жаңа мүмкіндіктер береді, бұл Қазақстанның зерттеу саласындағы беделін айтарлықтай арттыруға мүмкіндік береді.

68. Негізгі нәтижелер:

1) университеттердің жалпы бюджетінде ғылыми қызметтің табысын 2018 жылмен салыстырғанда 2 есе ұлғайту;

2) университеттердің өндірістік персоналының Web of Science немесе Scopus-та индекстелетін халықаралық рейтингтік журналдардағы жарияланымдарын бес есе ұлғайту;

3) ғылыми мақалалардан дәйексөз келтіру деңгейін екі есе ұлғайту, бұл Қазақстан ғалымдарының танымалдығына алып келеді;

4) ғылыми-технологиялық парк құру және ғылыми жобалардың санын 20%-ға арттыру;

5) инновациялық инфрақұрылымды дамытуға арналған кадрларды даярлаудың жаңа бағдарламаларын ашу.

Жылдар бойынша бөлінген және нысаналы индикаторлар көрсетілген, Бағдарламаны іске асыру барысы туралы ақпарат Бағдарламаға 2-қосымшада көрсетілген.

«Қарағанды медицина
университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамының
даму бағдарламасына
1-қосымша

**«Қарағанды медицина университеті» коммерциялық емес акционерлік
қоғамының даму бағдарламасының паспорты**

Бағдарламаның атауы	"Қарағанды медицина университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамының 2019 – 2023 жылдарға арналған даму бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеу үшін негіз	"Ғылым туралы" Заңы 3-бабының 8) тармақшасы, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 30 маусымдағы № 752 қаулысымен бекітілген Қазақстанның әлемнің ең дамыған 30 мемлекетінің қатарына кіруі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру бойынша 2014 – 2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарының 7-тармағы
Бағдарламаны әзірлеуші	"Қарағанды медицина университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамы (бұдан әрі – "ҚМУ" КеАҚ)
Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері	Мақсаты: білім беру, ғылыми-зерттеу базасын интеграциялау және дамыту арқылы әлемдік деңгейдегі зерттеу университеті ретінде "Қарағанды медицина университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамын құру. Міндеттері: білім мен ғылымды интеграциялау; университеттің ғылыми-инновациялық инфрақұрылымын дамыту; ОПҚ кәсіби дамуы; халықаралық ынтымақтастық пен әріптестікті кеңейту.
Бағдарламаны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері	I кезең. 2019 – 2020 жылдар II кезең. 2021 – 2023 жылдар
Қаржыландыру көздері	"ҚМУ" КеАҚ-да білім алушылардың білім гранттары; ақылы негізде білім алатын білім алушылардың қаражаты; ғылыми зерттеулер жүргізуге алынған гранттар;

	заңнамада бөлінген тәртіппен монополияға қарсы органмен келісілген "ҚМУ" КеАҚ-ның басқа қызметтерінен түскен қаражат.
--	---

"Қарағанды медицина
университеті" коммерциялық
емес акционерлік қоғамының
даму бағдарламасына
2-қосымша

**«Қарағанды медицина университеті» коммерциялық емес акционерлік
қоғамының даму бағдарламасының нысаналы индикаторлары**

Р/с №	Нысаналы индикаторлар	Өлшем бірлігі	Жоспарлы кезеңде				
			І кезең		ІІ кезең		
			2019	2020	2021	2022	2023
Мақсаты: "Қарағанды медицина университеті" коммерциялық емес акционерлік қоғамын (бұдан әрі – "ҚМУ" КеАҚ) білім беру, ғылыми-зерттеу базасын интеграциялау және дамыту арқылы әлемдік деңгейдегі зерттеу университеті ретінде қалыптастыру							
1-міндет. Білім мен ғылымның интеграциясы							
1.	Соңғы 5 жыл ішінде Web of Science немесе Scopus индекстелетін халықаралық рейтингтік журналдарда жарияланған ғылыми мақалалар санының өндірістік персоналдың санына қатынасы	қатынасы	1:20	1:15	1:10	1:5	1:5
2.	Web of Science немесе Scopus-та индекстелетін халықаралық рейтингтік журналдарда жарияланған ғылыми мақалалардың	бірлік	0,6	0,7	0,9	1	1,1

	дәйексөз келтірудің орташа деңгейі						
3.	Стратегиялық әріптестермен бірлесіп әзірленген білім беру бағдарламаларының саны	бірлік	4	5	6	7	8
2-міндет. Университеттің ғылыми-инновациялық инфрақұрылымын дамыту							
4.	Ғылыми-зерттеу жобаларының жалпы саны	бірлік	25	25	30	30	30
5.	Алынған қазақстандық патенттердің саны	бірлік	2	2	5	5	5
6.	Алынған халықаралық патенттердің саны	бірлік	-	-	1	1	1
7.	Ұжымдық пайдалану зертханаларында іске асырылатын зерттеу жобаларының саны	бірлік	5	5	6	7	8
8.	Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру жөніндегі жобалардың саны	бірлік	-	-	1	2	3
9.	Университеттің және оның ұйымдарының жобалары базасында құрылған стартаптар саны	бірлік	-	-	1	2	3
3-міндет. ОПК кәсіби дамуы							
10.	Ғылыми-зерттеу қызметіне тартылған ОПК үлесі	%	кемінде 20%	кемінде 25%	кемінде 30%	кемінде 40%	кемінде 50%
11.	Постдокторантурадағы	бірлік	-	-	2	3	5

	білім алушылар саны						
12.	Жетекші шетелдік ғылыми ұйымдардың (ғылыми институттардың) базасында оқудан өткен ОПК үлесі	%	кемінде 10	кемінде 10	кемінде 10	кемінде 15	кемінде 15
4-міндет. ЖОО-ның әріптестігін кеңейту және халықаралық танылуын арттыру							
13.	Халықаралық жобалардың саны	бірлік	кемінде 5	кемінде 5	кемінде 5	кемінде 5	кемінде 5
14.	QS (by Subject) нұсқасы бойынша ЖОО-ның үздік университеттер рейтингіндегі позициясы	рейтингтегі позициясы	-	600+	550+	500+	450+